

Werkblad: Gedrag van honden

Wat ga je doen?

Je gaat het gedrag van honden bekijken als ze buiten lopen, op straat of in een park.

Wat is het doel?

Deel I. Onderzoeken hoe honden zich gedragen.

Vragen hierbij zijn: waar bestaat het gedrag van een hond uit? Wat kun je een hond allemaal zien doen?

Deel II. Onderzoeken hoe honden met elkaar en met mensen 'praten'.

Vragen hierbij zijn: wat bedoelen honden als ze je likken of als ze kwispelen? Wat denkt een hond als je hem over z'n rug aait?

Wat heb je nodig?

- dit werkblad
- iets stevigs voor onder dit werkblad, zodat je goed kan schrijven
- een pen, potlood en gum
- een horloge

Belangrijk!

Bij deze opdracht ga je buiten naar honden kijken. Voor je dit gaat doen, moet je duidelijke afspraken maken met je docent. Hier maak je afspraken over met je docent:

- 1) Wanneer gaan we naar buiten?
- 2) Met wie ga ik samenwerken?
- 3) Waar gaan we naar toe?
- 4) Hoe lang blijven we daar en hoe laat zijn we terug op school?
- 5) Moeten de honden daar loslopen?
- 6) Wanneer lever ik deze opdrachtbladen in en hoe?

Werkblad: Gedrag van honden

Deel I: Hondengedrag

Als je een hond met z'n staart ziet kwispelen, denk je al snel: die hond is blij. Of dat echt zo is weet je natuurlijk niet. Maar je stelt je voor wat een hond voelt (gevoel) door naar zijn gedrag te kijken. Het gedrag van een hond leer je beter begrijpen, als je goed naar de hond gaat kijken. Maar wat weet jij al van hondengedrag?

1. Hieronder staan twee lijstjes. In het linkerlijstje staat verschillende soorten hondengedrag. In het rechterlijstje staan gevoelens. Welk gevoel hoort bij welk gedrag, denk je? Trek een lijntje van het gedrag naar het gevoel.

Kwispelen	Boos
Grommen	Nieuwsgierig
Staart tussen de poten	Blij
Snuffelen	Onzeker
Geeuwen	Bang
Zuchten	Nerveus
Oren plat	Tevreden

Op onderzoek uit...

2. Ga naar een park of een andere plek waar veel mensen hun hond uitlaten. Vraag aan de eigenaar van een hond of je die hond mag observeren (een poosje bekijken) voor je onderzoek.
3. Vraag de eigenaar ook de volgende dingen:
 - a. Wat voor ras is de hond? De hond is een: _____
 - b. Is het een mannetjes (reu)- of een vrouwtjeshond (teef)? De hond is een: reu / teef
 - c. Hoe oud is de hond? De hond is ____ jaar
 - d. Is de hond vriendelijk of afstandelijk? De hond is: vriendelijk / afstandelijk
 - e. Is de hond druk of rustig? De hond is: druk / rustig

Werkblad: Gedrag van honden

4. Terwijl de hond buiten is, doet hij een heleboel verschillende dingen, bijvoorbeeld: snuffelen aan een paal, rennen, stilstaan. Eerst hou je de hond die je gekozen hebt **twee minuten** in de gaten. Tijdens deze twee minuten schrijf je alle verschillende dingen die de hond doet op in de groene kolom van de tabel hieronder.

Opdracht 4: Wat doet de hond?	Opdracht 5: Hoe vaak doet de hond dit?	Opdracht 6: Wat doet de hond het meest?
Lopen		
Rennen		
Snuffelen aan de grond		
Oren spitsen		

5. Nu ga je kijken hoe vaak je een bepaald gedrag van de hond uit de groene kolom ziet. Hiervoor hou je de hond **vijf minuten** in de gaten. Elke keer als de hond iets doet uit je lijst in de groene kolom van de tabel zet je een streepje bij dit gedrag in de gele kolom.
6. Wat doet de hond het meeste? Om dit te ontdekken, tel je de streepjes van elk gedrag in elk vakje van de gele kolom bij elkaar op. Zet de uitkomst in de blauwe kolom. Dus als er bij snuffelen uit de groene kolom 7 streepjes staan in de gele kolom, zet je in de blauwe kolom een 7.
7. Kijk welk gedrag de meeste streepjes heeft en vul dat hieronder bij de conclusie in.

Conclusie deel I: dit gedrag vertoonde de hond het meest: _____

Werkblad: Gedrag van honden

Deel 2: Hondentaal

Honden stammen af van de wolven. Wolven leven in een groep. Die groep noem je een *roedel*. Een wolf alleen overleeft het niet. Maar in een groep kunnen ze samen jagen en daarom een grotere prooi vangen. Omdat wolven zo samenwerken noemen we het *sociale* dieren.

In de roedel is er altijd maar één de baas. Wolven kunnen niet praten, zoals wij mensen. Toch hebben ze veel manieren om duidelijk te maken wie de baas is. Dit doen ze vooral met *lichaamstaal*.

8. Kijk eens naar het plaatje hiernaast.
Welke wolf denk jij dat de baas is, de witte of de zwarte?

Ik denk dat de _____ wolf de baas is.

9. Waarom is het belangrijk dat er maar één wolf de baas is, denk je?

Als twee honden vechten om een been...*

Honden gedragen zich nog steeds net alsof ze, net als wolven, in een roedel leven. Het gezin waar de hond woont, is voor de hond zijn roedel. Naar andere honden toe (en naar mensen) gebruiken honden lichaamstaal. Het is een combinatie van hun gedrag, hun lichaamshouding en hoe hun gezicht staat. Ze laten zo zien of ze blij zijn, of bang, of boos. Voor deze opdracht ga je kijken of je kunt zien wat een hond probeert te zeggen.

*Spreekwoord: "Als twee honden vechten om een been, gaat de derde er mee heen."

Werkblad: Gedrag van honden

10. Kijk hoe de hond die jij bekijkt zich gedraagt als hij een andere hond tegenkomt. Zet steeds een rondje om de manier die het meest lijkt op de manier waarop jouw hond zijn lichaam houdt:

Maakt zich groot/stijve poten	of	Zakt een beetje door z'n poten
Oren erg naar voren	of	Oren meer naar achteren
Staart omhoog	of	Staart omlaag of tussen de poten
Hoofd hoog	of	Hoofd lager dan de andere hond

Op deze foto kan je de verschillen tussen de lichaamshoudingen hierboven goed zien. De hond links doet de dingen die links staan: zich groot maken, oren naar voren, staart en hoofd omhoog. De hond rechts doet de dingen die rechts staan: door de poten zakken, oren naar achteren, staart omlaag en hoofd lager dan de hond links.

11. Heeft jouw hond meer cirkels om het gedrag aan de linkerkant of aan de rechterkant?

Mijn hond heeft meer cirkels: links / rechts

12. Dominante honden zijn de baas over ondergeschikte honden. Het gedrag links is gedrag van een dominante hond, rechts van een ondergeschikte. Is de hond die jij bekijkt *dominant* of *ondergeschikt*?

De hond die ik bekijk is: _____ aan de hond die hij tegenkwam.

Werkblad: Gedrag van honden

13. *Als je ziet dat de hond speelt met een andere hond en/of ruzie maakt met een andere hond, dan maak je deze opdracht.* Kijk naar het lichaam van de hond (poten, staart, oren, tong, tanden) en schrijf op wat je ziet aan de hond, bijvoorbeeld kwispelen, door de poten zakken, tanden laten zien:

Wat doet jouw hond als hij gaat spelen met een andere hond?

De hond: _____

Dit gedrag is: dominant / ondergeschikt

Wat doet jouw hond als hij ruzie krijgt met een andere hond?

De hond: _____

Dit gedrag is: dominant / ondergeschikt

14. Trek nu een conclusie met wat je gezien hebt in opdracht 10 t/m 13: Is jouw hond in de meeste gevallen dominant, ondergeschikt, of ligt dit aan de situatie?

Mijn hond is: dominant / soms dominant en soms ondergeschikt / ondergeschikt

Blaffende honden...

Honden proberen op dezelfde manier met mensen te praten als dat ze met elkaar praten: door lichaamstaal. Dit zorgt wel eens voor misverstanden, als de eigenaar de lichaamstaal niet goed begrijpt. Als de hond telkens voor de eigenaar loopt en bepaalt waar de eigenaar heen loopt, dan denk de hond dat hij de baas is. Als een hond je in het gezicht likt, dan ziet hij jou juist als hoger. Het maakt ook uit waar je een hond aait: over de kop, dan ben jij de baas. Maar aai je de mondhoeken en lippen, dan is het voor de hond net alsof je zijn gezicht likt, en is hij dus de baas.

